

Behovsbedömning av detaljplan för bostäder och centrum inom fastigheterna Kvartermästaren 1, Sundbyberg 2:26 och 2:54 samt del av Bivacken 2 i stadsdelen Rissne

Behovsbedömningen är den process vid vilken det ska avgöras om en plan eller ett program ska miljöbedömas eller inte. Planer och program ska miljöbedömas om genomförandet av dem kan antas medföra betydande miljöpåverkan, varvid en miljökonsekvensbeskrivning ska upprättas.

Den sammanvägda bedömningen från denna undersökning är, utifrån tillgängligt underlag, att den föreslagna markanvändningen i detaljplan för Rissne centrum inte medför en betydande miljöpåverkan. Detaljplaneområdet är redan idag planlagt för centrumändamål. Detaljplanen innebär inga svåröverblickbara miljöproblem. Miljökonsekvenserna är relativt begränsade och går att beräkna och beskriva i kommande utredningar. Utredningar kan komma att påverka förutsättningarna för denna bedömning. Nedan, under rubriken sammanvägd bedömning, redovisas vad utredningarna behöver innefatta för att kunna utgöra ett tillräckligt planeringsunderlag för en god bebyggd miljö.

Den 1 januari 2018 trädde det nya kap. 6 miljöbalken om miljöbedömningar i kraft. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för handläggningen och bedömningen av mål och ärenden om planer eller program som har påbörjats före ikraftträdandet. Eftersom att detaljplanen för Rissne centrum påbörjades i slutet av 2017 tillämpas de äldre föreskrifterna för denna detaljplan

Platsens förutsättningar

Den undersökta detaljplanen för Rissne centrum ligger i stadsdelen Rissne. I århundranden var Rissne statlig egendom och plats för militär förläggning. De sista förbanden lämnade Rissne 1979. Året därpå fastställdes stadsplanen för den första utbyggnadsetappen. Områdets militära byggnader revs, så när som på fyra kaserner som ligger i anslutning till centrum.

Bostadsbebyggelsen i Rissne ligger på höjder, med en skärm av sparad skog runtomkring. Husen är försiktigt inplacerade i naturen och ambitionen har varit att behålla så mycket naturlig vegetation som möjligt. På kvartersmark finns också en del sparad grönska och gårdarna är överlag mycket gröna. Rissne Centrum ligger intill den östra delen till det gröna stråket Rissne äng-Lötsjön-södra Råstabäcken-Råstasjön. Rissne äng med omgivande naturmark är ett parkrum av stor betydelse för såväl Rissne som Duvbo och Hallonbergen. Naturmarkens skog förstärker rumsligheten och skapar en känsla av ostördhet som är mycket värdefull. Genom Rissne äng löper flera gång- och cykelvägar. Grönstråket fortsätter väster om Rissne

centrum med en stor, öppen gräsyta, genomkorsad av asfalterade gångstråk och med vegetation i ytterkanterna. På gräsytan har fornlämningen Skålgropsstenen från Övre Kymlinge placerats strax väster om Kvartermästaren. I norr, söder och väster bildar Ulvsundaleden och E18 barriärer till omkringliggande stadsdelar och Rissneleden utgör en barriär mellan stadsdelens centrala delar och dess mer perifera områden. Denna barriäreffekt förstärks i norra Rissne av SL:s spårområde och industriområdet i kvarteret Maden.

Bygget av tvärbanans Kistagren har nu påbörjats och sträckningen kommer att passera genom Rissne centrum. Till detaljplanen för tvärbanan har en miljöbedömning genomförts.

I stadens grönplan från 2011 beskrivs framtida fokusområden för Rissne. Bland annat:

- Sambanden mellan olika delområden i Rissne liksom sambanden mellan bostadsområdets gårdar och omgivande mark ska förstärkas.
- Sambanden till andra stadsdelar liksom sambanden till Stockholm ska förstärkas. Kommande exploatering ska så långt som möjligt anpassas till de naturgivna förutsättningarna och grönstråk och spridningskorridorer utvecklas.
- Det centrala parkområdet vid Rissne Centrum ska utvecklas i samband med att tvärbana och ny bebyggelse anläggs.

En översiktlig naturvärdesinventering genomfördes för Rissne 2016. I den framgår att den undersökta detaljplanen för Rissne centrum ligger intill och delvis inom tre inventeringsområden. Områdena har naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde, vilket är den näst lägsta värderingen på en fyrgradig skala. Naturvärdesklass ett och två är viktiga att undanta från exploatering ur naturvärdessynpunkt medan naturvärdesklass 3 är viktiga förstärkningsområden för spridning av arter och förnyring av högre klassade biotoper.

De tre inventeringsområdena är belägna norr och öster om detaljplanen och utgörs till stor del av äldre grovbarkiga ekar, tallar och granar. Naturvärdesinventeringen bedömer att det finns förutsättningar för skogsbestånd med kontinuitet av ek samt insekter knutna till gamla ekar. Vidare att det finns spridningssamband från ädellövsmiljöer i Rissne via Hallonbergen och vidare österut mot Nationalstadsparken. Spridningssamband finns även i nordsydlig riktning mellan Igelbäckens naturreservat till Rissne och vidare söderut genom grönskan i Sundbybergs parker. Värderna knutna till tall finns spridda i hela området. I ett av inventeringsområdena, har även gles förekomst av spår efter naturvårdsarten granbarkgnagare påträffats som är en värdeart för gran. Förekomsten ligger inte i direkt anslutning till detaljplanen.

Naturvärdesinventeringen rekommenderar bland annat:

- att spara tall, ek och grovbarkig gran inom området, gynna förnyring och att friställa dessa träslag i bryn, gårdsmiljöer och parker.

- Lämna död ved i naturområdena samt tillföra nydöd tallved
- Plantera inhemska arter som ek och lind i alléer och i parker vid byggnation
- Plantera bärande träd och buskar samt sälj på grönytor för att främja spridning av insekter knutna till ek
- Placera ut faunadepåer och mulmholkar som förstärkningsåtgärd för ek

Rissne centrum ligger inom Norra Råstabäcken avrinningsområde som i förlängningen når havet i form av Brunnsviken. Brunnsviken är en vattenförekomst och vattenkvaliteten i Brunnsviken uppnår idag varken god ekologisk eller kemisk status. Vattenkvaliteten måste förbättras och får inte försämrats. Därför måste åtgärder vidtas inom dess avrinningsområde för att på sikt uppnå miljö kvalitetsnormen för vatten. Bland annat behöver flödet minska i Norra Råstabäcken.

Naturvärdesinventeringen bedömer att kvaliteten på tillrinnande vatten till Norra Råstabäcken behöver förbättras. Tillrinningen behöver även bli mer naturlig. Ett rinnande vatten är även av stor betydelse för biologisk mångfald och kan vara en stor kvalitet i stadsbyggnadssammanhang.

1. Planens/ programmets styrande egenskaper

Syftet med detaljplanen för Rissne centrum är att möjliggöra bostäder, levande centrum och tillgång till god kollektivtrafik. Planen kommer att handläggas med utökat förfarande.

Byggherren som har vunnit markanvisningen har inkommit med ett förslag som omfattar en rivning av nuvarande centrumbyggnad och tunnelbaneingång på Kvartersmästaren 1 samt rivning av parkeringshuset på Bivacken 2. Huset mot Kavallerivägen i Bivacken 2 behålls och renoveras. Byggherren har föreslagit att uppföra två nya kvarter, Ydalir på nuvarande centrumyta mellan Kavallerivägen och den planerade sträckningen för tvärbanans spår samt kvarter Brage som ligger öster om Kavallerivägen fram till Rissne ängar. Norr om kvarteren avgränsar den nuvarande gång- och cykelvägen. Gång- och cykelvägen utgör det gröna stråk som förbinder Rissne ängar med grönytor väster om Rissne centrum. Förslaget rymmer ca 350 bostäder, förskola, fritidsgård samt lokaler för centrumverksamhet och tunnelbana.

Kvarter Ydalir utgörs av sex punkthus för bostäder med butiker, närservice, förskola och arbetsplatser i gatuplan. Husen har varierande höjd, upp till tio våningar. Marken där husen kommer att byggas är till större delen hårdgjord yta. Husen kommer att ha gröna tak och takterrasser samt omges av gröna gårdar och gemensamma ytor. I kvarteret uppförs även Rissne torg med entré till tvärbanestationen och tunnelbaneingång som integreras i ett av husen.

Kvarter Brage utgörs av fyra punkthus för bostäder i varierande höjd, upp till tio våningar. Huset mot Kavallerivägen får butiker i bottenvåningen. Marken där husen kommer att byggas utgörs av dels hårdgjord yta dels av gröna ytor som utgör en del av den gröna entrén till Rissne ängar. Husen omges av gröna gårdar.

Byggherren vill bibehålla den gröna känslan och samtidigt skapa en urban miljö. Bebyggelsen kommer att planeras med hög ambition gällande ekosystemtjänster och social hållbarhet. Där det är möjligt kommer vatten rinna eller samlas ovan jord. Förslaget presenterar även en lösning som tar tillvara på husens grävatten och regnvatten till bevattning och spolning av toaletter. Konstruktionen av husen är även tänkta att optimeras för att kunna ingå i ett cirkulärt materialkretslopp. Dels för att kunna anpassas till framtida behov, dels för att kunna demonteras och återvinnas i så hög grad som möjligt. För att möjliggöra det säkerställer byggherren dokumentation av ingående ämnen och prioriteringar av hållbara material.

Förslaget innebär inga förändringar av befintliga trafiksystem i stora drag. Fotgängare, cyklister, kollektivtrafikresenärer, och människor med funktionsnedsättningar prioriteras. Bra och trygga cykelparkeringar ska tillskapas. Parkeringsgarage för bilar kommer att uppföras under mark.

En teknisk förstudie till detaljplanen har inletts och flera andra utredningar kommer att tas fram. Sundbybergs stad ansvarar för utredningar på allmän platsmark. Utredningar som ska tas fram är trafikanalys, bullerutredning, dagvatten på kvartermark, geotekniska utredning med markföroreningar, grönytefaktor samt ljus och skuggstudie. En landskapsanalys ska utreda ny bebyggelses koppling till gränstråket och Rissne ängar samt vilken funktion staddelsparken väster om planområdet och tvärbanan ska få för att erbjuda Rissneborna en varierad grön miljö. Sundbybergs stad kommer även att göra en dagvattenutredning över hela detaljplaneområdet.

Dessa utredningar omfattar viktiga miljöaspekter för detaljplanen och dessa miljöaspekter behöver beaktas tidigt i planeringsskedet för att säkerställa en god bebyggd miljö.

Detaljplanen för tvärbanans Kistagren är beslutad och sträckan genom Rissne centrum ligger intill detaljplanen för Rissne centrum. Detaljplanen för Rissne centrum kommer att påverkas av tvärbanans utformning och tekniska specifikationer. Detta behöver beaktas i ett tidigt skede i utformningen av detaljplan för Rissne centrum.

2. Planens/programmets tänkbara effekter

Detaljplanen för Rissne centrum ligger inom Norra Råstabäckens och Brunnsvikens avrinningsområde och en god lokal omhändertagande av dagvatten är av största vikt för att inte överskrida miljö kvalitetsnormen för Brunnsviken. Med en god dagvattenplanering kan Rissne centrum istället förbättra områdets ekologi och skapa

rumsliga positiva upplevelser. Det gröna stråk som löper genom detaljplanens norra del ligger även inom ett översvämningssområde och i synnerhet intill entrén av Rissne ängar. Konstruktionen av punkthusen som ligger inom dessa delar, och i synnerhet kvarter Brage, behöver särskilt beaktas med avseende på detta vad gäller källare/garage och bostädernas markhöjd.

Förslaget innebär att delar av den gröna entrén till Rissne ängar tas i anspråk vilket riskerar att försämra upplevelsen av det gröna stråket. Med en god planering skulle förslaget istället kunna förstärka det gröna stråket som löper genom Rissne centrum och entrén till Rissne ängar samt de gröna sambanden mellan bostadsområdets gårdar och den omgivande naturens förutsättningar och spridningskorridorer. Förslagets gröna gårdar kan även innebära en ökad biologisk mångfald inom området.

Att byggnaderna är höga och står tätt intill varandra innebär en risk för mörka innergårdar vilket kan försämra förutsättningarna för växtligheten. Vidare riskerar lägenheter som ligger längre ned i husen få lite ljusinsläpp.

Rissne centrum kommer att få hög tillgänglighet till kollektivtrafik med tunnelbana, tvärbana och bussar. Om detaljplanen även genomför goda insatser för att öka tillgänglighet till cykel frigörs en stor del av behovet till egen bil. Buller kan ändå antas ha en påverkan på grund av en ökad befolkning samt för de lägenheter som ligger intill den tillkommande tvärbanestationen. Vibrationer kan även påverka hus intill tvärbanan.

Hantering av avfall har inte lyfts i förslaget. Förutom att det är en resursfråga är det även en trafikfråga som behöver tas med tidigt i planeringsskedet.

Byggfasen medför tillfälliga negativa effekter i form av främst ökad trafik, buller och damning. Byggnation innebär även en stor förbrukning av resurser.

3. Ställningstagande och sammanvägd bedömning

Den föreslagna markanvändningen inom fastigheterna Kvartersmästaren 1, Sundbyberg 2:26 och 2:54 samt del av Bivacken 2 i stadsdelen Rissne bedöms inte, med beaktande av kriterierna i bilaga 4 till Förordning 1998:905 om miljökonsekvensbeskrivningar, medföra en sådan betydande miljöpåverkan som fordrar en miljöbedömning och upprättande av en miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalkens 6 kap 11-12 §§. Om förutsättningarna för detaljplanen förändras över tiden kan detta ställningstagande komma att förändras.

De miljöfrågor som har betydelse för projektet ska redovisas i planbeskrivningen.

Miljöaspekter som behöver utredas och säkerställas tidigt i planeringsprocessen för att skapa en god bebyggd miljö redovisas nedan

Gröna stråk och biologisk mångfald

Detaljplanen behöver stärka upplevelsen av ett sammanhängande grönt stråk med entrén mot Rissne ängar samt bidra till att bevara och förstärka spridningskorridorer och sambanden mellan den omgivande naturen och gröna gårdarna. Ny bebyggelse ska upplevas som en attraktiv entré till Rissne ängar.

För att säkerställa och förstärka områdets biologiska mångfald bör byggherren följa naturvärdesinventeringens rekommendationer:

- att spara tall, ek och grovbarkig gran inom området, gynna föryngring och att friställa dessa träslag i bryn, gårdsmiljöer och parker.
- Lämna död ved i naturområdena samt tillföra nydöd tallved
- Plantera inhemska arter som ek och lind i alléer och i parker vid byggnation
- Plantera bärande träd och buskar samt sälj på grönytor för att främja spridning av insekter knutna till ek
- Placera ut faunadepåer och mulmholkar som förstärkningsåtgärd för ek

Vidare säkerställs värden för biologisk mångfald genom byggherrens arbete med stadens modell för grönytefaktor. På så vis kan de värden som går förlorade i och med att grönytor tas i anspråk, kompenseras och förstärkas.

Lokalt omhändertagande av dagvatten

Krav på hantering av dagvatten ska ske enligt Sundbyberg avfall och vattens checklista - dagvattenutredningar i stadsbyggnadsprocessen.

Dagvattenutredningen behöver utreda tillräckligt lokalt omhändertagande av dagvatten som ej påverkar MKN för Brunnsviken negativt. Flödet till Norra Råstabäcken får inte öka.

Utredningen behöver även utreda risker för översvämning. Om det finns risk för förorenad mark behöver det även beaktas i utredningen.

Markföroreningar

Markföroreningar kan antas påträffas vid exploatering eftersom att området tidigare har tillhört försvarsmakten under lång tid. Att marken är tjänlig för bostäder måste säkerställas för att trygga människors hälsa och skapa en god bebyggd miljö.

Trafikanalys

En större trafikutredning kommer att tas fram gällande gång- och cykeltrafik, kollektivtrafik, parkering, angöring, trafikflöden, mobilitetsprogram med mera.

Buller

En utredning ska tas fram som säkerställer att bostäder och övrig verksamhet får en god miljö med hänseende till buller. Påverkan från tvärbanan ska utredas i ett tidigt skede.

Ljus och skuggning

Genomföra en ljus- och skuggstudie som säkerställer tillräckligt med solinstrålning på gårdar samt i lägenheter.

Energi- och resursförbrukning

I jämförelse med att inte bygga alls förbrukas en stor mängd resurser och energi. Byggherren har möjlighet att begränsa denna förbrukning genom att tillämpa sin materialstrategi för att möjliggöra val av mer miljöanpassade materialval samt skapa förutsättningar för en enklare demontering av material och återbruk. Och flexibla lösningar för att kunna möta framtida behov.

Planens genomförande kan dessutom medföra positiva effekter i förhållande till målet om en hållbar utveckling.

Ur ett socialt hållbarhetsperspektiv kan förslaget öka tryggheten då fler personer kommer att vistas i området under olika tider på dygnet. Möjlighet till olika verksamheter kan också medföra att centrum blir attraktivare för ett större antal människor. Parallellt med planprocessen kommer ett arbete pågå med en social handlingsplan. Bland annat kommer ungdom involveras i arbetet med utvecklingen av Rissne C.

Ur ett ekologisk hållbarhetsperspektiv kan nya kopplingar och olika gröna miljöer stärka den biologiska mångfalden.

De planerade bostäderna kommer även ha en optimal tillgång till kollektivtrafik vilket gagnar hållbart resande. Planen möjliggör även ett förbättrat företagsklimat och ökad tillgång till service i närområdet vilket minskar behovet av resande.

Checklista utifrån kriterierna i bilaga 4 till MKB-förordningen som underlag för att bedöma ifall föreslagen markanvändning på xx kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Miljöaspekter att bedöma utifrån förordning om MKB, bilaga 4	Sannolik påverkan			Kommentar (varaktighet, frekvens etc)
	Stor	Måttlig	Liten/ Ingen	
Biologisk mångfald, djur- & växtliv				
Naturresevat			x	Ej aktuellt
Strandskydd			x	Ej aktuellt
Naturminne			x	Ej aktuellt
Biotopskyddsområde			x	Ej aktuellt
Nyckelbiotoper		x		Ej aktuellt
Ekologiska korridorer		x		Bebyggelse sker intill grönstråket som förbinder grönområdet Rissneängar i öster med det centrala parkområdet i Rissne Centrum. Även ett socialt viktigt stråk.
Rödlistade arter			x	Kolla NVI Rissne
Befolkning		x		
Trafiksäkerhet				Detaljplanen är komplex då tvärbana och buss ska samordnas i området. Trafikutredning ska tas fram där trafiksäkerhet kommer att behandlas.
Parker/grönomr./friluftsliv		x		Påverkar viktig entrén till Rissne ängar från Rissne centrum.
Barriäreffekter		X		Entrén till Rissne ängar från Rissne centrum. Intilliggande tvärbana kommer att utgöra den största barriären. Passager kommer dock att finnas.
Människors hälsa				

Miljöaspekter att bedöma utifrån förordning om MKB, bilaga 4	Sannolik påverkan			Kommentar (varaktighet, frekvens etc)
	Stor	Måttlig	Liten/ Ingen	
Risk & Säkerhet			x	Ingen förhöjd risk föreligger. Tryggheten i området kan förstärkas med detaljplanens förslag
Buller		X		Tvärbanan och ökad trafik generellt kommer att generera ökat buller, utredning ska tas fram av kommande bostäder.
Vibrationer		x		Tvärbanan kommer att generera ökade vibrationer, utredning ska tas fram för påverkan av kommande bostäder.
Ljus		x		Ljusstudier ska tas fram för att säkra att byggnader får goda ljusförhållanden dagtid. Tryggheten i området kan förstärkas med gatubelysning.
Radon			x	Lågriskområde
EMF			x	Finns utredning för tvärbanan att använda. SLLs ansvar.
Mark				
Geologi				Dalgång med omgivande höjer
Markföroreningar		x		Gammalt militärt område, utredning ska göras.
Vatten				
Miljö kvalitetsnormer		x		Avrinningsområde till Råstabäcken. MKN får inte överträdas. Dagvattenutredningen behöver utreda tillräckligt lokalt omhändertagande av dagvatten som ej påverkar MKN för Råstabäcken negativt. Utredningen behöver även utreda risker för översvämning (ska den titta på 100- eller 1000års regn (beräknat högsta flöde?)). Utredningen ska beräkna och ta fram åtgärder. Om det finns risk för förorenad mark behöver det även beaktas i utredningen.
Grundvatten			x	Ej aktuellt.
Dagvatten		x		Avrinningsområde till Råstabäcken. MKN får inte översträdas – vattenflödet i bäcken får inte öka.

Miljöaspekter att bedöma utifrån förordning om MKB, bilaga 4	Sannolik påverkan			Kommentar (varaktighet, frekvens etc)
	Stor	Måttlig	Liten/ Ingen	
Ytvatten (sjöar/hav)			x	Ej aktuellt.
Bottensediment			x	Ej aktuellt.
Luft			x	MKN för luftkvalitet uppfylls i Sundbyberg
Miljö kvalitetsnormer				
Emissioner från verksamheter			x	
Sot & lukt			x	
Djurhållning / Allergier utomhus			x	
Allergier inomhus			x	
Klimatfaktorer (lokalklimat)		x		Skugg och ljusstudie ska tas fram.
Materiella tillgångar				
Infrastruktur	x			Rissne centrum byggs om och tvärbana byggs
Byggnader	x			Befintliga byggnader rivs
Landskap (-sbild)				
In-/utblickar	x			In- och utblickar förändras. Landskapsanalys kommer att beställas.
Historiska samband		x		Entré till Rissne ängar minskas
Bebyggelse				
Stadsbild	x			Stadsbilden förändras
Avfall		x		Vilka lösningar presenterar Balder? Ävne en trafikfråga – angöring, ska tas fram under planarbetet.
Energi			x	
Forn-, kulturlämningar & kulturarv			x	Skålgropsstenen från Övre Kymlinge är placerad i Rissne Centrum, strax väster om Kvartermästaren. Den betraktas som en var vårt lands vackraste och mest väldokumenterade offerstenar. Dess historia går troligen tillbaka ända till bronsåldern och

Miljöaspekter att bedöma utifrån förordning om MKB, bilaga 4	Sannolik påverkan			Kommentar (varaktighet, frekvens etc)
	Stor	Mått- lig	Liten/ Ingen	
				den tidens fruktbarhetskult med anknytning till jordgudinnan. Placeringen av stenen behöver beaktas

Länsstyrelsens dnr 402-22465-2018

Behovsbedömning av detaljplan för bostäder och centrum inom fastigheterna Kvartermästaren 1, Sundbyberg 2:26 och 2:54 samt del av Bivacken 2 i stadsdelen Rissne, Sundbybergs stad

Länsstyrelsen har av Sundbybergs kommun fått en behovsbedömning, daterad den 28 maj 2018, i rubricerat ärende. Översänt underlag innefattar en skriven behovsbedömning med bifogad checklista. Något kartunderlag över kommande planområde, tidig planskiss, eller dylikt finns inte bifogat handlingarna.

Då planarbetet är påbörjat i slutet av 2017 tillämpas de äldre föreskrifter för miljöbedömningar av planer och program enligt miljöbalken som gällde innan 1 januari 2018.

Kommande planområde berör Rissne centrum. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra bostäder (ca 350 stycken), ett levande centrum och tillgång till god kollektivtrafik. Planen kommer att handläggas med utökat förfarande.

Staden gör bedömningen att detaljplanen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. De miljöfrågor som har betydelse för planens genomförande och som nämns i behovsbedömningen kommer att redovisas i planbeskrivningen.

Enligt förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar (MKB-förordningen, SFS 1998:905, 6 §) ska Länsstyrelsen ges tillfälle till yttrande över kommunens ställningstagande i behovsbedömningen.

Länsstyrelsens synpunkter

Baserat på redovisat underlag delar Länsstyrelsen kommunens bedömning att detaljplanen inte kan antas medföra en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap 11 § miljöbalken och att en miljökonsekvensbeskrivning därmed inte behöver upprättas. De miljöaspekter som belyses i behovsbedömningen bedöms kunna hanteras i detaljplanen utan att en särskild miljökonsekvensbeskrivning tas fram.

Utöver de aspekter som kommunen redovisar vill Länsstyrelsen dock påpeka att höga byggnader och anläggningar kan påverka riksintresset för kommunikation med avseende på flyg och totalförsvaret. I behovsbedömningen nämns att byggnader med upp till 10 våningar planeras. Länsstyrelsen rekommenderar därför att Staden tidigt tar kontakt med berörda aktörer, se vidare Länsstyrelsens faktablad 2017:9,

<https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/tjanster/publikationer/2017/planering-av-hoga-byggnader-och-objekt---information-vid-detaljplanering-med-hansyn-till-luftfartens-och-totalforsvarets-intressen.html>.